

Ревай Федір Іванович (1890 – 1946) – громадсько-політичний діяч Закарпаття. Народився в с.Мирча комітату Унг (Великоберезнянський район Закарпатської області) в учительській сім'ї. У політичне життя краю включився відразу після закінчення народної школи в рідному селі. Став членом угорської соціал-демократичної партії (1907-1911), а в міжвоєнний період вступив у ряди Соціал-демократичної партії Чехословаччини (1929-1936). Входив до складу Президії крайової організації цієї партії і обирався послом земського представництва (1929-1930), виконував обов'язки заступника голови «Крайового Союзу руських народнопросвітних товариств на Підкарпатській Русі», до якого ввійшли 12 закарпатських організацій. Член відділу «Просвіти» (1920-1939), реорганізованої Центральної Руської (Української) Народної Ради (14 листопада 1937), делегат II з'їзду української молоді в Мукачеві (1934), Всепросвітянського з'їзду в Ужгороді (1937), Великих зборів Української Народної Ради (16 жовтня 1938). Входив до делегації, яка вимагала від Праги призначення виключно українського уряду Підкарпатської Русі (листопад 1938). Протягом 30-х років працював директором друкарні в Ужгороді та Хусті, деякий час очолював редколегію газети «Нова свобода» (14 вересня 1938 – 25 січня 1939). Обраний головою Українського Національного Об'єднання (24 січня 1939), послом Сойму Карпатської України (12 лютого 1939). Стоячи на чітких античехословацьких позиціях, був ініціатором мітингів протесту проти призначення генерала Л.Прхали українським міністром, виступив одним з організаторів захоплення січовиками чеських складів із зброєю (13-14 березня 1939), за що був заарештований. Звільнений тільки на клопотання А.Волошина. Ще раніше (2 березня 1939) на вимогу президента ЧСР Е.Гаха А.Волошин видав розпорядження про звільнення Ф.Р. з посади голови УНО. Лише після цього празький уряд погодився на скликання Сойму Карпатської України. 15 березня 1939 обраний заступником голови Сойму і членом імунітетної комісії. Після окупації Закарпаття угорськими військами був заарештований і ув'язнений спочатку в тячівську та хустську тюрми, а потім в концтабір Варюлопош (16 березня – 4 липня 1939). Після звільнення активною політикою не займався, однак намагався через угорських націоналістів добитися автономних прав для Закарпаття (1939-1941). Після визволення Закарпаття був арештований (грудень 1944) контррозвідкою «Смерш», і після допиту (9 січня 1945) засуджений та відправлений в табір м.Єнакієво Донецької області, де й помер. До цього часу не реабілітований.

Література: Шерегій Ю. Нарис історії українських театрів Закарпатської України до 1945 року. – Нью-Йорк-Париж-Сідней-Торонто-Пряшів-Львів, 1993. – С.208, 253, 270, 298; Белень М. Карпатська Україна у портретах. – Ужгород, 1998, – С.141-142; Вегеш М.М., Горват Л.В. Карпатська Україна 1938-1939 років в Портретах. – Ужгород, 2000. – С.9-15; Химинець Ю. Тернистий шлях до України. – Ужгород, 1996. – С.68, 75-77, 84, 112, 263, 264, 340, 365; Гренджа-Донський В. Федір Ревай // Твори. – Т.IX. – Вашингтон: Карпатський Союз, 1989. – С.218; Довганич О. Федір Ревай – голова УНО. До 110-річчя з дня народження // Календар «Просвіти» на 2000 рік. – Ужгород, 2000. – С.164-165. **М.М.Вегеш**